

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 030904 18 Iž
Sarajevo, 30.10.2018. godine

IZVORNİK

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija dr Branka Moraita, kao predsjednika vijeća, Mirsade Džindo i Zvezdane Antonović, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi Srpske demokratske stranke izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-1-534/18 od 25.10.2018. godine, radi povrede pravila izbornog procesa, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 30.10.2018. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum gornji, odbijen je kao neosnovan zahtjev žalitelja za ponovno brojanje glasačkih za ponovno brojanje glasačkih listića na 2.240 biračkih mjesta u Republici Srpskoj za izborni nivo Predsjednika Republike Srpske za izborni nivo 600.

Predmetnu Odluku Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, pobija žalitelj zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Smatra da je ista nezakonita, t6e da istovremeno predstavlja udžbenički primjer kršenja svih relevantnih, pozitivnih zakonskih propisa, prvenstveno Izbornog zakona BiH, a zatim i Zakona o upravnom postupku BiH, koji je CIK dužan primjenjivati u svom radu. Žalitelj u žalbi obrazlaže da se u uvodnom dijelu obrazloženja osporene odluke navodi ko je podnio zahtjev, kada, za koji izborni nivo te u kratkim crtama obrazlaže podneseni zahtjev, navodeći da je došlo do prekrajanja izborne volje građana, daje došlo do izbornog inžinjerina, da je načinjen veliki broj nepravilnosti na dan izbora. Dodaje da navode koji se odnose na veliki broj nevažećih listića za nivo predsjednika Republike Srpske, koji je pri tom daleko veći od razlike između dva kandidata koja su dobila najviše glasova na izborima, na postojanje velike neusaglašenosti između zapisnika o radu biračkih odbora i rezultata koji su upisani u njima i stvarnih rezultata na važećim glasačkim listićima, na postojanje brojnih primjera izborne krađe, na postojanje neusaglašenosti između broja onih koji su glasali i svojim potpisom to potvrdili na Izvodu iz biračkog

spiska i broja iskorištenih glasačkih listića, na prijetnje koje su izrečene u kampanji, kao i na direktnu i indirektnu kupovinu glasova na biračkim mjestima u Republici Srpskoj, što je sve takode nesporno. Ističe da mu je nejasno zašto se nalaze u obrazloženju 4 paragrafa na strani 3. u kojem se obrazlaže procedura koja se odnosi na postupanje biračkih odbora, izbornih komisija i Centralne izborne komisije BiH. Navodi da se u obrazloženju osporene odluke slijedi pravno neutemeljeni, neargumentovani i krajnje paušalnih zaključaka CIK-a, gdje se ističe da su navodi iz zahtjeva paušalni i proizvoljni i ne upućuju na konkretnu činjenicu za koju bi se izvršila provjera i cijnila njena osnovanost. Što se tiče Tabelarnog prikaza nepravilnosti na biračkim mjestima, kako u nastavku žalbe ističe, u istom su navedene povrede zakona i brojevi biračkih mjesta na kojima su povrede načinjene, a nadalje navodi ukupno 51 povredu zakona koja se desila (od kojih je 27 težih, koje su direktno uticale na rezultate glasanja, i koje su boldovane) a koje su za Centralne izborne komisije BiH paušalne i neargumentovane, i koje u nastavku sadržajno i u žalbi detaljno pobraja. Za spisak ljudi koji su navodno glasali na biračkom mjestu broj 029B072 u Čengiću, grad Bijeljina, Centralna izborna komisija BiH navodi da on ne sadrži argumentavane činjenice iako su, kako dodaje, u zahtjevu jasno istaknute relevantne činjenice, a to je ko je od članova biračkih odbora načinio povredu zakona i na koji način, uz prezentovanje imena ljudi koji su navodno glasali, a nisu bili prisutni na dan izbora u Čengiću. Dalje navodi da su za biračka mjesta u Modrici, dostavili određeni broj kopija fotografisanog obrasca iz ZARBA na kojima su konstatovanje radnje i aktivnosti na biračkom mjestu, sa spiskom u kojem su navedeni brojevi biračkih mjesta, lica koja su glasala na tom i drugim biračkim mjestima, odnosno lica koja su pomogla drugom licu da glasa na tom i nekom drugom biračkom mjestu, kao i odredbi koje predstavljaju relevantan i osnovan dokaz koji ukazuje na povredu izbornog procesa koji je uticao na rezultate glasanja za nivo predsjednika RS. Takođe navodi da je u podnesenom zahtjevu koji se odnosi na izborne krađe u Srebrenici, jasno istakao da je utvrđeno da su prijavljeni da glasaju poštom, pokojni supružnici Anđa i Milenko Jašić iz Srebrenice, odnosno Bajine Bašte na adresu u Beogradu jednog od aktivista SNSD. Dodaje da je iz sadržine Izvoda iz knjige umrlih u Bajinoj Bašti proizilazi da je Anđa (Svetko) Jašić umrla u Bajinoj Bašti 01.11.2013. godine, tj. prije nepunih pet godina te obzirom da je umrla u Srbiji niko je nije upisao u Knjigu umrlih u mjestu rođenja. Nažalost, njeno ime se nalazi na popisu birača i to ne na redovnom spisku, već na spisku birača van BiH, odnosno glasanje poštom a što ukazuje da ju je neko svjesno prijavio i glasao za nju. Ista je situacija i kada je u pitanju njen suprug Milenko Jašić. Dalje ističe da se na biračkom mjestu u Pruscima broj 007B017 Opština Novi Grad, desila izborna krađa, na način da se glasalo za lica koja su umrla, ali čija se imena nalaze na biračkom spisku tvrdeći da je Momo Deretić aktivista SNSD-a glasao za pokojnu sestru Nadu Zdjelar, a što se vrlo lako može provjeriti uvidom u Izvod iz Centralnog biračkog spiska. Konačno predlaže da se poništi osporena Odluka Centralne izborne komisije BiH broj: 05-1-07-1-534/18 od 25.10.2018. godine i predmet vrati na ponovni postupak, ili da se ista preinači na način da se zahtjev u cjelosti usvoji.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija BiH je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitalo osporenu odluku u granicama žalbenih razloga, vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo:

Žalba nije osnovana.

Centralna izborna komisija BiH je, prema stanju u spisu predmeta, postupala u ovom slučaju na zakonit i pravilan način, jer je pravilno utvrdila i ocijenila činjenično stanje i donijela pravilnu i zakonitu odluku. Prije svega, ispitujući navode iz žaliteljevog zahtjeva, Centralna izborna komisija BiH izvršila uvid u tabelarni prikaz rezultata glasanja za nivo Predsjednika Republike Srpske i utvrdila da razlika između kandidata na listi podnosioca žalbe i kandidata koji je osvojio mandat iznosi 35.047 glasova. u dokaznom postupku odlučujući po Zahtjevu za ponovno brojanje glasačkih listića podnosioca žalbe za nivo Predsjednika Republike Srpske izvršila provjeru navedenih povreda Izbornog zakona datih u Tabelarnom prikazu na način da je izvršila uvid u ZARBO za pojedina biračka mjesta za koja je navedeno da se dogodila nepravilnosti utvrdila da primjera radi nije konstatovano da nije omogućen nesmetan pristup biračkom mjestu i pristup posmatranju posmatracima Koalicije Pod lupom niti je naveden razlog zašto im je onemogućen pristup (BM 005A015, 039A027 i 093A026). Osim toga Centralna izborna komisija BiH je izvršila uvid u obrazac Z3 „Evidencija o prisustvu na biračkom mjestu“ za pojedina biračka mjesta navedena u prilogu predmetnog priloga povreda i pravilno utvrdila da su u istim uredno upisana imena i prezimena članova biračkog odbora i pored imena istih nalaze se njihovi potpisi (BM 001A009B, 007B022 i 003A050), te je izvršila uvid i u zapisnike u cilju utvrđenja činjenice da li su konstatovane nepravilnosti da je nedostajalo nešto od izbornog materijala neposredno prije otvaranja BM (npr. glasačke kutije, glasački listići, Izvod iz Centralnog biračkog spiska, glasačke kabine, i/ili zapisnici/obrasci) (BM 001A008A, 018B007 i 017A013). Provjere za pojedine nepravilnosti navedene u zahtjevu, a potom i u žalbi su već obrazložene u spornoj odluci koje kao jasne i dostatne, prihvata i ovo apelaciono vijeće, zbog čega ih neće ponavljati.

Po nalaženju ovog apelacionog vijeća, podnositelj zahtjeva, a sada žatitelj nije priložio niti jedan jedini materijalni dokaz kojim bi potkrijepio svoje navode o navodnim nepravilnostima na mnogobrojnim biračkim mjestima. Svi navodi se zapravo temelje na podacima prikupljenim od posmatrača nevladine organizacije „Pod lupom“ a za iste nije dostavljen materijalni dokaz kao potvrda navoda. Takođe nije obrazloženo da li je ta nepravilnost odmah otklonjena odnosno ispravljena te u odnosu na prigovor koji se odnose na navodne nepravilnosti izbornog procesa na biračkim mjestima, po zaključju ovog apelacionog vijeća su uopšteni i paušalni i kao takvi predstavljaju samo konstataciju o povredama na biračkim mjestima koje je bilo potrebno odmah otklanjati na način da se na istu ukaže predsjedniku biračkog odbora ili izornoj komisiji osnovne izborne jedinice, na način što je podnositelj žalbe trebao uložiti prigovor nadležnoj izornoj komisiji osnovne izborne jedinice u roku od 24 sata od učinjene povrede u skladu sa članom 6.2 stav (1) Izbornog zakona BiH, a ne te prigovore isticati u zahtjevu za ponovno brojanje. Nadalje, većina žalbenih navoda se bazira i argumentuje nekim dokumentom sačinjenim od strane Koalicije „Pod lupom“, odnosno, njenih posmatrača. Ovdje treba napomenuti da, pored irelevantnosti tih podataka za postupak eventualnog ponovnog brojanja (spisak 75

glasačkih mjesta gdje je navodno nešto nedostajalo od izbornog materijala, spisak mjesta gdje navodno u nekim slučajevima nije naglas čitano ime glasača, spisak glasačkih mjesta gdje glasački listići navodno nisu upakovani kako treba i sl.), kapacitet izbornog posmatrača je definisan članom 17.9 i članom 5.30 Izbornog zakona BiH, i sve preko toga nije u njegovom domenu. U tom pravcu, ovo apelaciono vijeće zaključuje da se u konkretnom slučaju ne radi o konkretnim posmatračima, koji taj kapacitet mogu crpiti samo lično. Navodi žalitelja da je glasano za umrle osobe nisu potkrijepljeni materijalnim dokazom već samo navodom da se na biračkom mjestu u Pruscima broj 007B017, Opština Novi Grad, desila izborna krađa, na način kako je u žalbi opisano.

Takođe je neosnovan žalbeni prigovor da nisu u aplikaciji o rezultatima glasanja samo za nivo Predsjednika Republike Srpske jasno razdvojeni nevažeći glasački listići po osnovu prazni glasački listići i nevažeći glasački listići po drugim osnovima. Prikaz ove vrste glasačkih listića je dat po osnovnim izbornim jedinicama za navadni nivo valasti. Naime, sve povrede i nepravilnosti izbornog procesa navedene u zahtjevu, čak i da je utvrđeno da su se desile, ne bi se mogle otkloniti u postupku ponovnog brojanja i iste nisu imale refleksiju na validnost glasačkih listića. Pravilno je Centralna izborna komisija BiH obrazložila u odluci donesenoj po zahtjevu za ponovno brojanje glasačkih listića da su navodi žalitelja u zahtjevu paušalni i proizvoljni i ne sadrže sve elemente propisane odredbom člana 5.30 Izbornog zakona BiH koje zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića treba da sadrži.

Takođe, podnositelj žalbe nije u zahtjevu tačno naveo činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni (član 5.30 stav (4) tačka 2) Izbornog zakona BiH), da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni (član 5.30 stav (4) tačka 3) Izbornog zakona BiH) i da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona utjecala na izborne rezultate (član 5.30 stav (4) tačka 4) Izbornog zakona BiH) za nivo predsjednika Republike Srpske za koji nivo podnositelj žalbe zahtjeva ponovno brojanje glasačkih listića. Nakon provedenog dokaznog postupka, po zaključku ovog apelacionog vijeća, Centralna izborna komisija BiH je pravilno ocijenila da su navodne nepravilnosti navedene u zahtjevu za ponovno brojanje glasova podnositelja žalbe neosnovane, ne nalazeći povredu Izbornog zakona BiH koja bi uticala na dodjelu mandata kako bi u skladu sa odredbom člana 5.30 stav (6) Izbornog zakona BiH naredila ponovno brojanje glasačkih listića za predsjednika i potpredsjednike Republike.

Iz navedenih razloga apelaciono upravno vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, nalazi da je pobijani Odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine pravilna i zakonita, a žalba neosnovana, pa je istu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

**Predsjednik vijeća
Sudija**

dr Branko Morait